

ПРИТУРКА

Жилища и брой на българитѣ

Българскитѣ жилища обхващатъ старитѣ области Мизия, Тракия и Македония, или, споредъ последната турска терминология, вилайетитѣ: Дунавски, Одрински, Солунски и Битолски, освенъ това, и частъ отъ Бесарабия. Тѣ заематъ, значи, изцѣло една територия приблизително отъ 4000 кв. мили.

Граничната линия на областта, населена съ говорещи български езикъ, съвпада на северъ съ долния Дунавъ — отъ устията му до Видинъ; отъ тамъ минава по сухо къмъ Тимокъ, върви по сръбската граница, отгатыкъ която рѣдко минава, и завива на югъ чакъ при Прокупле на Топлица. Отивайки надлъжъ височинитѣ по лѣвия край на Моравската долина, обхожда градъ Враня, достига Черна-Гора, върви край Шаръ пл., обхваща горни Дебъръ и свършва на източния брѣгъ на Охридското езеро при селото Лина. Областта на югъ отъ Охридското и Преспанското езера, Корчанската долина и долината на рѣка Дѣволъ иматъ смѣсено население (албанци, българи и власи). По-нататыкъ границата върви отъ Дѣволъ презъ Костурското езеро, градоветѣ Влашка Клисуря, Нѣгошъ, Солунъ, Сересъ, обхваща околноститѣ на Драма, достига до южнитѣ Родопски склонове*), а оттамъ отива къмъ Димотика, Узунъ-Кюприя, Бунаръ-Хисаръ (при Къркклисе, който по български се нарича Лозенъ) и Малки Самоковъ до Черно море. Освенъ това българскитѣ селища все повече се приближаватъ въ нашия вѣкъ (XIX) до столицата (Цариградъ). Изолирани български села се намиратъ вече и при Родосто, Сарай и Чорлу, а особено при Деркосъ. Въ самия Цариградъ живѣятъ много българи.

Въ *Русия* българитѣ живѣятъ въ Херсонска, Бесарабска и Таврическа губернии. Въ Одеса трѣбва да се предполага, сж живѣли много българи, защото тамъ има дори и улица, наречена „Българска“. Освенъ това, българи били поселени въ Одеския уѣздъ въ бившитѣ колонии: Кошково, Катаржина, Кубанка, Голѣмъ и Малкъ Буялъкъ; въ Паркани-Бендерски уѣздъ, въ Терновка близо до Николаевъ и въ Кримъ — въ Стария Кримъ, въ Кишлава и въ Балта-Чокракъ.

Бесарабскитѣ колонии, населени съ българи, носятъ следнитѣ названия: Дезгиндже, Комратъ, Чокъ-Мегданъ, Кирсово, Бешалма, Томай, Терапонтевка, Авдарма, Башкалия, Джолтай, Бешгюзъ, Гайдаръ, Баурчи, Кюретне, Чадъръ-Лунга, Валеперже, Твърдица, Кириетъ-Лунга, Новотроянъ, Ивановка, Девлетъ-Агачъ, Купаранъ, Чумлекъой, Дюлеменъ, Исерлия, Димитровка, Саталкъ-Хаджи, Чишия, Тараклия, Кайраклия, Татаръ-Копчакъ, Казаяклия, Болгария, Кубей, Калчова, Голица, Пандаклия, Хасанъ-Батъръ, Задунаево, Кодъ-Китай, Селиолу, Главанъ, Бургуджи, Делжелеръ, Камчикъ, Кюлевче. Особени грижи по управлението на тѣзи бесарабски български колонии е положилъ българинътъ колежки съветникъ И. С. Ивановъ, сега (1878) Сливенски губернаторъ.

Колониитѣ въ Таврическа губерния сж: Преславъ, Баново, Троянъ, Николаевка II-а, Андреево, Палаузово, Софиевка, Елисаветовка, Радиловка, Гюневка, Нелговка,

*) При Деде-Агачъ — изходната точка на желѣзнопътната линия отъ Одринъ до Егейско море — има още нѣколко български села (напр. с. Дервентъ).